

Voor goud ga ik niet

Goud. Wie houdt er niet van, en wie wil niet 'gaan voor goud'? Sinds duizenden jaren gaan mensen heel ver, in meerdere opzichten, om hun geluk te beproeven in de jacht op goud. Niet al te ver stroomopwaarts de Marowijne, de rivier die Suriname scheidt van Frans-Guyana, roest in de mangrovejungle een rustende locomotief weg. De hoop oud ijzer is de schaduw van de droom van ene Howard A. 'Dad' Pedrick. Deze uitvinder en machinebouwer trok in 1899 naar Suriname, gelokt door berichten over goudklompen van vele kilo's. Hij pakte de zaken echt Amerikaans aan en startte in Oost-Suriname een enorm en peperduur project, inclusief de aanleg van een spoorlijntje. Twee jaar later alweer, keerde hij terug naar huis. Het verlies van de hele onderneming bedroeg tweeënhalf miljoen dollar en 'de levens van twintig blanken en een duizendtal negers'. De goud- en gelukzoeker zelf is later als machinefabrikant overigens nog goed terechtgekomen. Was de ravage voor het oerwoud in die tijden nog wel te overzien, tegenwoordig is goudwinning bijna synoniem aan permanente verwoesting. De Jakarta Post berichtte dit jaar over een sympathieker manier om aan goud te komen. Daarvoor zet men de eigenlijk schadelijke zijderupsen van *Cricula trifenestrata* aan het werk. De jonkies grazen in aanvang schouderdje aan schouderdje van de blaadjes. Na een tijdje gaan ze solo de voedselplanten te lijf en vooral mangobomen, avocadoplant en zuurzakbomen zijn het slachtoffer. Uiteindelijk spint de rups zich in een goudglimmend spinsel in, een ware prachtcocon. Goudkleurige natuurzijde, waarvoor de creatieve ondernemers - zien we daar roepiatekens in hun ogen? - een glanzende toekomst zien weggelegd. Pech voor de mango's, maar wat leveren die nou helemaal op? Hoewel de productie van de natuurlijke goudzijde nog slechts 25 kilo per maand heet te zijn, is dat al fors meer dan de schamele twee kilo die

'Dad' Pedrick's totale goudwinning vormde.

Het dierenrijk en beslist ook de vlinderwereld is vol van allerhande natuurgoud. Twee jaar geleden maakten wij, in onze impressie van de nationale nachtvlindernacht in Eindhoven, melding van een ons onbekende, geheel goudkleurige micro, voor de gelegenheid 'goudstaafje' gedoopt. Mensen met grote kennis over kleine vlindertjes, bestempelden het zes millimeter grote beestje later als *Argyresthia goedartella*. Een algemeen voorkomende spinselmot, nauw verwant aan de stippelmotten, maar dan met goudkleurige vlekken en strepen als vleugeltekening, in plaats van het bekende wit met de vele zwarte stipjes. Soms kunnen ze inderdaad geheel goudkleurig zijn. Linnaeus vernoemde de soort naar

Johannes Goedaert, een tekenende entomoloog uit Middelburg. In het tweede deel van zijn *Metamorphosis Naturalis*, uit 1664, staat een vlindertje afgebeeld, dat heel goed deze soort zou kunnen zijn. Wat jammer nou, dat *Argyresthia* komt van *argyros*, Grieks voor zilver. Maar aangezien het diertje nog geen officiële Nederlandse naam heeft, houden wij het toch maar op Goudstaafje. De tekeningen van de man uit Middelburg zijn liefdevol gemaakt. Hier moet een gelukkig mens aan het werk zijn geweest. Het is alsof Goedaert, die zijn woonplaats nooit heeft verlaten, voor ons een boodschap heeft: wie in goud vooral geluk zoekt, blijft het beste gewoon thuis en houdt zijn ogen goed open.

Tekst: René Marcelis
Tekening: Kees Verbeek